

תורתך שאלתי

עיון בפרשת השבוע בדרך שאלות ותשובות
גליון מס' 237 - לפרשת אמור תשפ"ו

וּבְקִצְרְכֶם אֶת קִצִּיר אֲרֻצְכֶם לֹא
תִּכְלֶה פֶּאֶת שְׂדֵךְ בְּקִצְרְךָ (כג, כב)

אָמַר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אֶהֱרֹן וְאָמַרְתָּ
(כא, א)

מדוע כפלה התורה לשונה וכתבה "אמר... ואמר"?

פנים יפות: חז"ל אומרים (עירובין נד ע"ב):
"כיצד סדר משנה? משה למד מפי הגבורה
בכנס אהרן ושנה לו משה פירקו... נמצאו
ביד אהרן ארבעה. נמצא ביד הכל ארבעה"
אולם כאן הדיבור היה רק לאהרן ולבניו,
(ואם לא היה כופל, היה שומע כל אחד רק
פעמיים). לכן הוצרך להכפיל את האמירה
לאהרן ואח"כ לבניו, כדי שיהיה ביד כל
אחד ואחד ארבע פעמים.

רוצים להיערך עם רעיונות ודברי
תורה לפרשיות אמור? לחצו כאן

וּבְקִצְרְכֶם אֶת קִצִּיר אֲרֻצְכֶם לֹא
תִּכְלֶה פֶּאֶת שְׂדֵךְ בְּקִצְרְךָ (כג, כב)

מדוע הפסוק פותח בלשון רבים, וכותב 'ובקצרכם' ומסיים בלשון יחיד וכותב 'לא תכלה בקוצרך'?

החיד"א: במשנה בפאה כתוב שאם קצר
חצי מהשדה ומכר את חציה, הלוקח נותן
פאה לכל. התורה כתבה 'ובקוצרכם' בלשון
רבים ללמדנו שגם אם כל אחד קצר רק
חצי מהשדה, זה שגמר את הקצירה חייב
לתת פאה. 'ובקוצרכם' - היינו ע"י שניים,
'לא תכלה' - היינו היחיד משאיר פאה.

**מדוע בפרק כ"ג, ברצף המועדים
שבין שבועות לראש השנה נכתב
פסוק שעוסק במצוות לקט ופאה?
שפת אמת:** בחג זה חל יום לידתו ופטירתו
של דוד המלך. והרי כל הופעתו של דוד
בעולם, וממילא כל הופעת המלכות
והמשיח, התאפשרה בזכות רות המואביה,
שבאה ללקט בשדה בועז מכוח אותן
מצוות של לקט ופאה. התורה סומכת את
המצווה לשבועות ללמדנו שגם פעולה
שנראית שולית, כמו זו של עני המלקט
שיבולים, עשויה להיות הזרע שממנו תצמח
מלכות ישראל לנצח.

משר חכמה: בימות הקיץ (הקציר) גם
יהודי וגם גוי עובדים בשדה. בר"ה הקב"ה
דן את האדם "באשר הוא שם". הגוי מסיים
את הקציר ואוסף הכל לעצמו. היהודי בזמן
הקציר, נותן חיים לעניים (לקט ופאה) גם
לכאלו שאינו מכיר. לכן, כשהוא בא לדין
בראש השנה, הקב"ה נוהג איתו "מידה
כנגד מידה": כפי שאתה נתת חיים
לאחרים בלי לבדוק אם הם ראויים, כך אני
אתן לך חיים גם אם אינך ראוי לגמרי.

מעוניינים לקבל רעיון יומי לפרשת השבוע? שלחו
את המילה 'רעיון' למייל Office@shaalti.co.il

או לחצו כאן

אָמַר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אֶהֱרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם (כא, א)

הָיוּ מִתְלַמְּדֵיוֹ שֶׁל אֶהֱרֹן, אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם, אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה
יש לכך רמז בפסוק, במילה אָמַר, ר"ת: א - אוהב שלום, אוהב את הבריות. מ - מקרבן
לתורה, ר - רודף שלום. כוונתו שיאמר לכהנים, בני אהרן שיתנהגו כמידת אביהם.

אך בעשור לחדש השביעי הזה
יום הפורים הוא מקרא קדש יהיה
לכם וענייתם את נפשיכם
(כג, כז)

מדוע כתבה התורה את המילה 'אָה'?

שער יוסף: חז"ל במסכת פסחים דייקו מהמילה 'אָה' שכתובה בפסוק 'ביום הראשון תשביתו שאור מבתים', שהמילה 'אָה' באה לחלק, שחצי יום י"ד בניסן מותר בחמץ וחצי יום אסור. גם כאן ניתן לומר שבמילה 'אָה' באה לחלק, כשמשה רבינו ירד עם הלוחות השניות באמצע היום. רק מהרגע שירד משה הצטוונו לצום, לפני כן עדיין לא היה ציווי לצום. אם כך, ביאור המילים 'אָה' בעשור לחדש' הכוונה היא שחצי מיום העשירי יש להתענות, משום שבחצי הראשון עדיין משה היה בשמים. הפסוק ממשיך ואומר שכך נהג הכל באותה השנה, אבל 'לדורותיכם', דהיינו בשאר השנים 'מערב עד ערב תשבתו', דהיינו יום כיפור ינהג 24 שעות.

כי אם לשארו הקרב אליו לאמו
ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו
(כא, ב)

מדוע התורה הקדימה את האם לאב ("לאמו ולאביו"), בעוד שבמקומות אחרים (הדיברות) האב קודם לאם?

אבן עזרא: עפ"י רוב הזכר חי יותר מהנקבה. נשים נטו למות בגיל צעיר יותר מגברים באותה תקופה. מקרה של כהן שצריך להטמא לאמו שמתה, מצוי ושכיח יותר מהצורך שלו להיטמא לאביו, ועל כן הקדימה התורה את המקרה המצוי יותר, של פטירת האם תחילה.

מחוץ לפרכת העדת באהל מועד
יערף אתו אהרן מערב עד בקר
(כד, ג)
בפסוק זה משמע שעבודה זו מוטלת רק על אהרן, ואילו בספר שמות (כז, כא), כתוב שיעשה עם בניו - "יערף אתו אהרן ובניו", מדוע שוני הלשון?

בעל הטורים: בפרשת תצוה כתוב: "יערף אתו אהרן ובניו" (שמות כז, כא), שיעשה זאת אהרון עם בניו. שינוי הלשון משקף שינוי במציאות **לאחר** חטא נדב ואביהו. לאחר שמתו שני בני אהרון, לא הניח אהרן לשני בניו הנותרים להכנס לבדם, אלא היה נכנס עמם. מתוך דאגה לשלומם, כמו גם בקרה שהעבודה תיעשה כראוי, אהרן נכח שם תמיד, ודאג שהעבודה תיעשה כסדרה. למרות זאת, בהקטרת הקטורת היה עליו לצאת, שהרי כתוב: "וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבואו לכפר בקודש". בעת שמקטיר הכהן את הקטורת על מזבח הזהב, אסור לאף אדם אחר להימצא בהיכל, ועל כן בשלב ההקטרה היה אהרון יוצא.

לקבלת העלון שלחו את המילה
'מעוביין' או לחצו כאן
office@shaalti.co.il 052-9453811

עד ממחרת השבת השביעת
תספרו חמשים יום
(כג, טז)

מדוע אנו סופרים 49 ימים בעומר, ולא חמישים יום?

הדר זקנים: חז"ל מסבירים שהמספר 50 הוא "לאו דווקא" במובן של מנין הימים שצריך לספור בפועל. הספירה נעשית במשך 49 ימים והיום ה-50 הוא יום החג (שבועות) עצמו. התורה נוקטת במספר עגול כדי לציין את התקופה השלמה או את היעד שאליו מגיעים, אך המצווה הפעילה ("תספור") מתייחסת ל-49 ימים בלבד.

בחדש הראשון בארבעה עשר לחדש בין הערבים פסח לה' (כג, ה)

מדוע בפסוק זה מכונה החג בשם 'פסח', בניגוד לשאר המקורות, שבהם הוא נקרא 'חג המצות'?

חזקוני: ערב יו"ט ראשון והלילה נקראים בשם 'פסח', משום שעסוקים בקרבן שנקרא 'פסח', בניגוד לשאר ימות החג, החל מהלילה הראשון ואילך, שנקרא 'חג המצות'.